
WIJKKRANT AMERSFOORT ZUID

Bosgebied, Vermeer-,
Leusder- en Bergkwartier

#4
2019

Vlindermeisje zet Meander op stellen

Op het eerste wijkfeest Amersfoort Zuid mochten wij kennismaken met Suzanne van der Hoorn. Daar heeft ze ons getrakteerd met haar straattheater, waar ze als Vlindermeisje acte de presence gaf. Op haar stelten, met een prachtig zelfgemaakt kostuum, toverde ze een lach op het gezicht van veel bezoekers. Maar wat doet ze nog meer was de vraag die bij de redactie opkwam.

Suzanne woont sinds ze een klein meisje was in Amersfoort en hoopte ooit in 'Zuid' te kunnen komen wonen. Het liefst in Berg Zuid. Deze kinderdroom is na een aantal omzwervingen dan ook uitgekomen. Ze ging naar de middelbare school op de Amersfoortse Berg. Na de HAVO deed ze VWO omdat ze medicijnen wilde studeren. Maar tijdens haar eerste jaar bedacht ze zich en besloot dat ze liever de musicalkant op wilde. Suzanne ging zangles en verschillende soorten danslessen, zoals streetdance, nemen. In die periode werd ze aangenomen op een musicalopleiding in de buurt van Bristol (GB). Na deze 3-jarige opleiding woonde ze op diverse plekken, onder meer antikraak, maar streek uiteindelijk in de Keistad neer en richtte Vertier Entertainment op.

Meander Medisch Centrum

Met Vertier Entertainment richt ze zich met name op bedrijven, festivals en markten. Maar ze vindt het ook belangrijk om iets terug te doen voor mensen die het minder goed getroffen hebben. Daarom ging ze in september in gesprek met Stichting Vrienden Meander Medisch Centrum. Die zet zich in voor projecten die ten gunste komen van patiënten en bezoekers. Zoals een huiskamer voor de afdeling Geriatrie, banken voor Oncologie en kindvriendelijke operatiekamers. Van iedere betaalde opdracht die de entertainer krijgt zet ze een deel om in punten waarmee de Vrienden haar mogen 'inhuren'. Ook kunnen opdrachtgevers een extra donatie doen die wordt omgezet in extra punten.

Menukaart

De Vrienden Meander Medisch Centrum hebben een 'menukaart' waarop een aantal opties voor optredens staan. Zij bepalen wat waar in het ziekenhuis mogelijk is en wat niet. Het aanbod beslaat een breed scala aan mogelijkheden. Acts op stelten zoals het Vlindermeisje, de Ballonnendame, de Gouden Engel, Poi (balletjes aan touwtjes waarmee figuren worden gemaakt) of muzikale optredens met zang en harp.

Straattheater

Als zangeres Jasmijn heeft ze een breed aanbod, van het levenslied tot kerstnummers. Aangekleed met kostuums die ze samen met een vriendin maakt. Door middel van deze kostuums, die naadloos aansluiten op haar performance, wil ze mensen de wereld even laten vergeten. Dit doet ze met haar straattheater-acts. Maar als je in het ziekenhuis bent is het extra fijn om even te vergeten waarom je daar ook alweer bent. Voor het kerstdiner van de Vrienden Meander Medisch Centrum heeft ze een prachtige witte jurk met bijpassende hoed in Victoriaanse stijl gemaakt, die met verlichting een sprookjesachtig effect moet toevoegen aan dit bijzondere diner.

Voor meer informatie:

(Naam en website)

 Renske Pruijt

100 jaar De Driehoek

De Driehoek is een buurtje, gelegen tussen Leusderweg, Kersenbaan, Everard Meysterweg en Daltonstraat, dat honderd jaar onder deze naam bestaat. Rond 1900 waren de woningen, van vooral arbeiders, vaak erbarmelijk slecht. Stadsarchitect Kam telde in Amersfoort toentertijd 466 krotwoningen, waarvan er 305 eigenlijk onbewoonbaar waren. Het waren tochtige, beschimmelde panden, met primitief sanitair binnen of buiten. Denk daarbij bijvoorbeeld, of liever niet natuurlijk, aan een ton als 'toilet' waarvoor niet altijd een apart kamertje was.

Door de woningwet van 1901 konden krotten worden gesloopt en moest de gemeente met een uitbreidingsplan komen. Het was immers niet de bedoeling dat mensen met een kleine beurs weer bij de huisjesmelkers terechtkwamen. Voor het bouwen werden bouwverenigingen opgericht, in Amersfoort wel 15 verschillende! In 1912 maakten die zelfs reclame met ansichtkaarten in 'ons Indië', nu Indonesië. 'Kom wonen in Amersfoort, hart van Nederland, bosrijke omgeving, goedkope grond en malariavrij!'

Iedere klasse zijn eigen wijk

Architecten ontwierpen complex na complex in De Driehoek. 'Voor arbeiders en middenstanders', schreef stadsarchitect Van der Tak. Zijn eerste plan kon trouwens meteen de prullenbak in. De wegen waren meer dan zes meter breed, dat werd veel te duur. Met plan B, poortwoningen voor grote gezinnen en woningen voor bejaarden in de Wattstraat, een huur van f 4,60 (€ 2,09) voor bijvoorbeeld de Leeuwenhoekstraat én de toezegging van de NS dat er 70 gezinnen zouden komen die wel vijf gulden konden betalen ging de raad akkoord. Maar de provincie weer niet. Nog steeds veel te duur! Plan C werd het. In 1932, met weggelaten tussenmuurtjes en balkons. Het bouwen ging niet van een leien dakje, maar na een staking van de schilders en ruzie met én faillissement van de aannemer kregen de bewoners eindelijk de sleutel.

Architecten

Opvallend in de buurt zijn de vele hoge rode daken met vaak veel hout aan de gevels. Wegen moesten volgens Van der Tak niet zo recht en saai zijn, hij tekende ook pleintjes, poorten en groen in. Met een lerares van de huishoudschool bemoeide hij zich ook met de inrichting. Er kwam een modelwoning, de inrichting daarvan kostte 700 gulden (€ 317), toen een vermogen! Dat project ging dan ook vlug ter ziele. Architect van Hoogevest bouwde de Nieuwe Kerk. Met school en winkels aan de Leusderweg,

afwisselende bebouwing aan de Everard Meysterweg en Daltonstraat en de strakke panden van de Hertzshof werd het tenslotte de wijk zoals we die nu kennen.

Letters op het dak?

Lydia van 't Wel woont al 59 jaar in De Driehoek. Bij de herinrichting van de wijk gaf ze wethouder Buitelaar bestek cadeau omdat hij in gesprekken met de bewonerscommissie maar steeds sprak over 'past niet in het bestek'. "Ik weet ook nog goed dat de huizen totaal gerenoveerd werden", vertelt ze. "Iedereen moest zijn huis uit, woningen werden totaal gestript. Maar daarna had je ook wat, een douche en centrale verwarming bijvoorbeeld." Nu nog goede isolatie is de wens, "dat zou heel prettig zijn, zeker nu, met al die aandacht voor het klimaat."

Bij het groot onderhoud in de jaren '90 was Marnix Munnike projectleider: "Het is qua architectuur en verscheidenheid eigenlijk een prachtige wijk met heel bijzondere elementen. Monumentaal eigenlijk. Omdat tijdens de renovatie de samenwerking tussen bouwers en bewoners buitengewoon goed was, schonken de aannemers de gouden haan op het torentje aan de Miereveldstraat." Hijzelf werd met een smoesje naar het dak geleid waar men zijn naam in de dakpannen had aangebracht. Op de eerste woning stond de M tot op de laatste woning de X. Hij is er nog steeds erg trots op.

 Huub Stokman

Foto's: Huub Stokman

Positieve gezondheid

Tegenwoordig hoor je spreken over positieve gezondheid. Maar wat is het eigenlijk en wat kun je er mee?

Positieve Gezondheid is een andere manier om naar je gezondheid te kijken. Als je bij de dokter komt zal die vaak de vraag stellen hoe het met je gaat. Vaak wordt dan gevraagd naar je ziekte of naar je klacht. Maar dat zegt nog niet alles over je gezondheid en hoe je voelt.

Vanuit positieve gezondheid wordt ook gekeken naar andere belangrijke dingen zoals gevoel en gedachten, wat je leven zinvol maakt, wat er in het dagelijks leven goed gaat maar ook of je voldoende contacten hebt. Dit alles samen maakt of iemand zich goed en of gelukkig voelt. Soms zijn er ook

gebeurtenissen waardoor het even niet zo goed gaat bijvoorbeeld een scheiding, overlijden of een andere verdrietige situatie. Maar je krijgt ook meer inzicht wat nodig is en wat je zelf kunt doen om je beter te voelen.

Met behulp van bijgaand spinnenweb kun je zien waar aandacht nodig is. Er zijn zes onderdelen: lichaam, gevoel en gedachten, zinvol leven, kwaliteit van je leven (geluk), meedoen (erbij horen) en het dagelijks leven. Wil je meer weten over positieve gezondheid, ik vertel het je graag.

Marja van Rooijen,
coördinator Gezonde Wijk Amersfoort
Tel: (06) 23 41 34 31

 Bert Vos

‘Een ongeluk zit in een klein hoekje’

Dit bekende spreekwoord onderschrijft het belang van eerste hulp volgens John van der Last, evenementencoördinator bij EHBO-vereniging Sint Joris Amersfoort. Deze vereniging, die al sinds 1948 bestaat, verzorgt elk jaar cursussen, maar is ook aanwezig bij evenementen in en rond Amersfoort zoals het wijkfeest in het Van Stolbergpark.

Het evenemententeam bestaat uit meer dan dertig gediplomeerde EHBO'ers. Het team is tevens gecertificeerd voor alcohol- en drugsincidenten. Bij grote evenementen zijn ook artsen en traumaverpleegkundigen aanwezig. Door rode outfits zijn de mensen van St Joris duidelijk herkenbaar.

EHBO-koffer

Net als vorig jaar waren de EHBO'ers in mei ook aanwezig bij het wijkfeest in Amersfoort Zuid. "Dat evenement is dit jaar rustig verlopen", zegt Van der Last. "Als de verbanddoos dicht blijft, hebben we een goed feest achter de rug." Voor het geval dat heeft de EHBO-ploeg alle materialen bij de hand. Te denken valt aan EHBO-koffers, een AED en herkenbare vlaggen. Met een 'evenemententelefoon' kunnen extra hulpdiensten, zoals politie of ambulance, snel worden ingeschakeld.

Cursus

Het grootste deel van alle ongelukken gebeurt gewoon thuis, tijdens het werk of bij het spelen. Iedereen kan leren om eerste hulp te verlenen. Wat moet er bijvoorbeeld gebeuren bij storingen in het bewustzijn, bloedingen, verbrandingen, vergiftigingen of botbreuken? Tijdens een EHBO-cursus leer je wat er gedaan moet worden of juist nagelaten. Naast de basiscursus biedt de vereniging ook herhalingslessen om de kennis up to date te houden en het diploma te behouden.

Meer weten?

www.ehbo-amersfoort.nl

 Laura Vogelpoel

Vrijwilliger worden bij BAZ?

Stichting Bewonersinitiatieven Amersfoort Zuid (BAZ) bestaat uit een bestuur van tussen de zes en de acht personen en zes werkgroepen, waarbinnen in totaal meer dan 75 vrijwilligers actief zijn. Binnen de statuten is vastgelegd dat bestuursleden niet langer dan zes jaar lid van het bestuur mogen zijn. Daarom hebben we regelmatig nieuwe leden nodig.

Een bestuurslid neemt vaak meerdere taken op zich. Afhankelijk van ieders interesses en beschikbaarheid. Op dit moment zijn we op zoek naar mensen die de volgende taken op zich willen nemen. Combinatie van taken is dus ook mogelijk.

Organisatietalent gezocht

Om het jaarlijkse Wijkfeest Zuid te kunnen organiseren zijn we op zoek naar mensen die willen helpen met de voorbereiding van het feest. Hieronder verstaan we onder meer het werven en informeren van de standhouders, de promotie en het uitwerken van de indeling van het terrein. Oftewel het helpen coördineren en uitvoeren van de vele taken ter voorbereiding van het feest en natuurlijk ook tijdens het feest zelf. Je maakt deel uit van een klein team dat in aanloop naar het feest wordt opgeschaald tot circa dertig man. Het aantal uren dat je kwijt bent voor de organisatie Wijkfeest is wisselend per maand met een piek in de maanden februari tot en met mei.

Bestuurslid promotie en marketing

Stichting BAZ wil graag dat zowel het buurtbudget, de wijkwebsite als het Wijkfeest Zuid bekend zijn bij alle inwoners van onze wijk. Hiervoor is een professionaliseringslag nodig. Denk aan herziening logo's,

flyers en tekst websites. Maar ook om structureler berichtgeving te verzorgen op diverse media. Wie wil het 6-koppige bestuur van BAZ komen versterken op het vlak van marketing en promotie? Het aantal uren per maand is wisselend door het jaar heen, maar bij aanvang iets van 4 uur per week, echter dit kan na de start van de werkgroep zakken naar vier uur per maand, buiten de bestuursvergaderingen om.

Werkgroep veiligheid

BAZ heeft een werkgroep Veiligheid die terugkerend overleg heeft met de gemeente en de wijkagenten over het beheer van het openbaar gebied. Naast buurtschouwen overleggen ze ook op basis van eigen (schriftelijk) onderzoek met de gemeente over andere veiligheidskwesties. Wie heeft interesse om op heel concrete wijze bij te dragen aan de leefomgeving van onze wijkbewoners en wil deze werkgroep komen versterken? Circa 8 uur per maand.

Voor meer informatie of aanmelden:
www.amersfoortzuid.nl of info@amersfoortzuid.nl

 Mira Majoor
Voorzitter Stichting Bewonersinitiatieven
Amersfoort Zuid

Foto: Bert Vos

Mooie portretten in een lelijk gebouw

Als ik ter hoogte van het kruispunt Leusderweg sta, zie ik een onooglijk gebouw. Het is de voormalige Rabobank. Mijn oog valt op de vele ramen die het gebouw rijk is, maar waarop nu in grote letters geschreven staat: ATELIER ZUID. Wat blijkt: het gebouw herbergt al enige jaren in plaats van geldstromen, een kunstatelier. Het maakt me nieuwsgierig. Ik maak een afspraak om daar eens een kijkje te nemen.

Margriet Eyken, kunstenaar en mede-huurster, komt me hartelijk tegemoet. Als ik een stap over de drempel zet sta ik onverwacht in een zee van licht, met rondom mij tientallen uit klei gemaakte portretten. Allemaal staande op een sokkel. Er hangt onmiskenbaar een kunstzinnige sfeer. Ik word aan alle kanten omgeven door schoonheid. Margriet laat me eerst wat rondkijken om een beetje te landen tussen al dat moois. Als we zitten, met een kop thee voor ons, vertelt ze mij vanuit een zekere bevoegdheid hoe dit allemaal zo gekomen is.

Een weg naar kunstenaarschap

Op 12-jarige leeftijd deed ze niets liever dan mensen en gezichten tekenen. Het bleek toen al dat zij daar veel talent voor had. Een kunstenaar in de dop. Als

twintiger koos zij echter, deels door het commentaar van anderen 'dat je als kunstenaar nu eenmaal niet je kost kan verdienen', voor de grafische wereld. Veertien jaar lang was zij een succesvol ondernemer. Maar daarnaast is zij altijd blijven schilderen en boetseren. Dat was waar haar hart werkelijk naar uit ging.

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan

Naast haar grafische werk had zij in die tijd veel plezier bij Artibus in Utrecht. Een genootschap van amateurkunstenaars dat het kunstklimaat wil bevorderen. In dat klimaat kon ze zijn wie zij werkelijk was: een kunstenaar in hart en nieren. Het was dan ook niet zo verwonderlijk dat zij in deze fase van haar leven besloot de kunstacademie te gaan doen. Tegen alle adviezen in, bleek het de juiste keuze te zijn. Hiér werd ze pas echt gelukkig van.

Ruimtelijk werk

Hoewel het in de kunstwereld tijd kost om bekendheid te verwerven, werd zij al in de beginjaren van haar opleiding veel gevraagd voor exposities en deelname aan kunstprojecten. Ruimtelijk werk, het boetseren van portretten uit klei, werd haar visitekaartje. In 2014 werd zij uitverkoren een koningsbeeld te maken van Willem-Alexander voor de raadzaal van Amersfoort.

Inspiratiebron

Mensen zijn voor Margriet haar grootste inspiratiebron. Voor haar blijkt telkens weer hoe elk mens in wezen verrassend is. In die zin dat een eerste indruk lang niet alles zegt. "Je kan aan de buitenkant echt niet zien wie iemand in wezen is. Dat komt vaak pas tot uiting als je je echt met iemand verbindt. Dat doe ik tijdens het boetseren. Dan ervaar ik dat elk mens méér is dan de buitenkant. Ik voel dan aan dat er dikwijls meer kracht in hen schuilt dan ze durven denken. Mensen weten zichzelf bijvoorbeeld weer op te pakken als ze ongewild in een moeilijke tijd zitten. Die kracht in mensen vind ik wezenlijk en verrassend. Dan blijkt dat je ook altijd weer kansen krijgt om verder te gaan. En dat ligt aan de keuzes die je op het juiste moment maakt. Laat je je kop hangen of sta je weer op? Elk mens kent zulke processen. Ik verbind me tijdens mijn werk graag met dat verrassende."

Levenschte impressies

In haar woorden laat Margriet zien hoe haar mensbeeld is. Haar kijk op mensen. Hoe elk mens vanuit haar of zijn eigenheid het leven telkens opnieuw vorm kan geven. In goeie en slechte tijden. Hoe moeilijk dat laatste ook is. Het is een hoopvolle levensvisie. Haar visie ontvouwt zich in de portretten die zij uit klei 'tot leven roept'.

Het zijn levenschte impressies, dat is duidelijk. Elk portret daar, op zo'n sokkel, weerspiegelt iets van het innerlijk van de betreffende persoon. Het is niet zomaar een beeldje. Het vertelt iets over deze mens. En het portret spreekt. Ik zie ook veel kinderkopjes staan. Velen daarvan staan er in opdracht. Klaar om ouders of grootouders te verrassen.

Nieuwsgierig?

Ben je nieuwsgierig geworden naar de kunstwerken van Margriet? Of wil je je eens uitleven in het zelf boetseren van een portret? Bezoek dan: www.margrieteyken.nl. En vergeet vooral niet dat de kunstenaar in mei op het jaarlijkse wijkfeest haar kunst en kunde laat zien door willekeurige voorbijgangers te (snel)boetseren.

 Renske van Berkel

Burgerinitiatief 'Op Grond van Verandering' geannuleerd

De kerngroep 'Op Grond van Verandering' heeft het aangekondigde project op het terrein van ziekenhuis Meander locatie Lichtenberg geannuleerd. Dat meldt initiatiefnemer Frits van Kempen.

Het comité 'Op Grond van Verandering' wilde in april stilstaan bij de waarde van het Lichtenbergterrein en de betekenis van de Amersfoortse Berg. "Er waren diverse media-uitingen en we hebben heel wat mensen over ons plan gesproken. Veel rand-voorwaardelijke zaken hadden we op de rit. De gemeente, de bouwonderneming en subsidiegevers stonden achter ons plan. Maar het is ons onvoldoende gelukt een projectgroep vanuit bewoners bijeen te krijgen," schrijft Van Kempen in een verklaring.

De organisatoren concluderen dat er te weinig interesse is om het initiatief te ondersteunen. Want, zo leggen ze uit, uiteindelijk gaat het bij een burgerinitiatief er juist om dat je het samen doet. "Sommige mensen zullen het jammer vinden omdat zij zich verbonden voelen met deze historische plek, die binnenkort een andere identiteit krijgt. Maar misschien komt er later nog een 'momentum', om aandacht te schenken aan de betekenis van de transitie van de Amersfoortse Berg." Van Kempen bedankt iedereen voor het meedenken, de gesprekken, de tips, verwijzingen, contacten, praktische vrijwillige hulp, ondersteuning en suggesties.

 XXXXXXXXX

Bosgebied, Vermeer-, Leusder- en Bergkwartier in beeld

Weet u waar deze foto's genomen zijn?

Mail de goede antwoorden voor 15 januari 2020 naar redactie@amersfoortzuid.nl. Onder de goede inzendingen wordt een cadeaubon verlost.

Tocht van Vrees en Hoop: Wandelen in stilte

Voor het derde jaar op een rij liepen medio oktober honderden mensen in stilte door de straten van Amersfoort Zuid. Om een beetje te ervaren wat de mannen voelden die hun laatste wandeling maakten op Nederlandse bodem, maar bovenal om ze te herdenken. Wat is het verhaal achter deze Tocht van Vrees en Hoop?

Op 11 oktober 1944 lieten 1441 gevangenen de poorten van Kamp Amersfoort achter zich. Door het Bergkwartier liepen ze naar het station van Amersfoort om vanaf daar op transport te worden gezet naar Neuengamme. "Niemand wist waar ze heen gingen en wat er met ze zou gebeuren", vertelt Carla Huisman, educatief medewerker bij Kamp Amersfoort. "Door brieven weten we dat er vermoedens waren van een transport naar Duitsland, maar niemand wist het zeker. Het was echt een tocht van vrees en hoop."

Zes foto's

Huisman is een van de initiatiefnemers van de herdenkingstocht, die in 2017 voor het eerst werd gehouden. "In ons museum hangt levensgroot een foto van deze tocht en we hebben nog vijf foto's van dit transport in ons archief, waarmee we goed kunnen inschatten welke route ze hoogstwaarschijnlijk hebben gelopen." Zou het dan niet mooi zijn, dachten Huisman en haar collega's, om een tocht te organiseren waarin ze dezelfde route zouden lopen, op dezelfde datum en met dezelfde starttijd.

Lampjes door de wijk

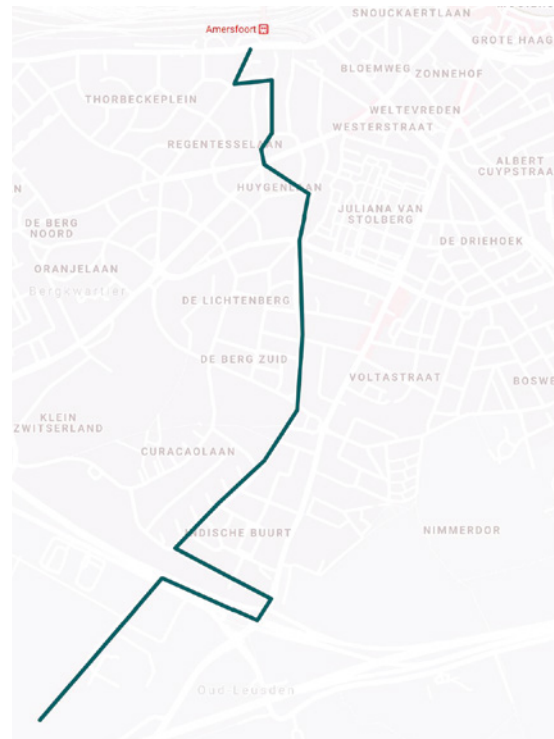
Mensen vanuit het hele land lopen mee met de tocht. Veel nabestaanden waarvan de vader, opa of oom in het transport zat, waaronder nabestaanden van de zeshonderd mannen die in Putten werden opgepakt op 2 oktober 1944 als represaillemaatregel. Ook mensen uit de wijk doen mee met de tocht. Huisman: "Veel mensen die langs de route wonen zetten vorig jaar spontaan een lampje voor hun huis. Dat vonden we zo speciaal dat we dit jaar hebben gevraagd of ze dat weer wilden doen."

De educatief medewerker benoemt dat het bijzonder is om vijf kwartier in totale stilte te lopen met een groep en te beseffen dat we in Nederland kunnen staan en gaan waar we willen. "Eenmaal bij het station deelden we kaarsen uit en werd een foto van het transport getoond." Voor de mannen eindigde

de tocht echter niet bij station Amersfoort. "We weten dat de ze tot aan Almelo in een gewone passagiers-trein hebben gezeten. Ook dat er 42 mannen ontsnapt zijn door uit de trein te springen. Iets wat na Almelo niet meer mogelijk was."

Neuengamme

Van de 1441 mannen overleefden uiteindelijk maar tweehonderd de omstandigheden in Neuengamme. "Het transport van deze groep lichten we uit met deze tocht, maar de tocht is ook een herdenking voor allen die gevangenen zaten in Kamp Amersfoort. Meer dan 20.000 zijn er op transport gezet en meer dan 35.000 hebben er in het kamp gezeten. Deze tocht is een tastbare daad om ook deze mensen te herdenken," aldus Huisman.

Brood en petten

Inwoners van Amersfoort-Zuid moesten in huis blijven als er transporten door de straat kwamen. Maar dat er ook verzet was blijkt uit de overlevering van mevrouw Van Sitter-Koops: "Spontaan begonnen de bewoners van de Kapelweg en omgeving brood aan de gevangenen uit te delen, eerst geïmproviseerd, later goed georganiseerd. We begonnen dinsdag al in te zamelen en op woensdagavond stonden we met een hele groep in de bakkerij van Van Daal aan de Kapelweg brood te smeren, te beleggen en pakjes te maken." Op donderdagochtend stond

men dan, direct na spertijd, op het Borneoplein het transport af te wachten. Al meelopend werden de pakjes uitgedeeld. Soms werd een alpinopet of vilthoed aangereikt en een enkeling maakte daar meteen gebruik van door deze op zijn kaal geknipte hoofd te zetten."

Bron: Karel Kreuning, voormalig vrijwilliger Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort.

 Jeroen Bruinenberg

De Tolerantiepoort kijkt vrijmoedig de wereld in

Waar een wandelpad naar het Belgenmonument klimt, tegenover de ingang van het Eemklooster, vroeger het klooster Onze Lieve Vrouwe Ter Eem, staat een hartvormige poort van cortenstaal. Hij is manshoog, de vorm is luchtig en open. En hij heeft twee ogen. Het ene kijkt vrijmoedig de wereld in. Het andere is dicht, daarmee knijpt de poort een oogje toe.

Het kunstwerk, de Tolerantiepoort geheten, is in 2015 door de gemeente Amersfoort geplaatst als onderdeel van de herinrichting van het gebied rond het Belgenmonument. Amersfoort heeft in de Eerste Wereldoorlog veel Belgische vluchtelingen opgevangen. Ook nu wil de stad een plaats zijn waar mensen zich welkom voelen en verdraagzaam naar elkaar zijn. De symboliek van de poort verbeeldt

deze intentie. Voordat hij zijn definitieve bestemming vond, reisde de poort een jaar door Nederland en streek neer overal waar activiteiten of festivals waren rond het thema tolerantie.

Deuren openen

Initiatiefnemer voor de Tolerantiepoort is de Brabantse ondernemer Dick Bos. Voor zijn idee kreeg hij in

2012 de prijs voor 'Ambassadeur van de verdraagzaamheid'. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt door de Stichting Paleis van Verdraagzaamheid in Den Haag, een stichting die initiatieven steunt die tolerantie bevorderen. "Het gaat mij erom dat mensen naar elkaar om kijken, oog voor elkaar hebben, elkaar horen. Dat mensen vragen stellen. Daarom heb ik de poort laten maken. De poort vertegenwoordigt een droom. We hebben in Nederland genoeg hekken, muren en kloven gecreëerd, het is tijd om de kloven te overbruggen, deuren open te zetten en hekken te ontsluiten", vertelt Bos.

Een uitgestoken hand

Kunstsmid en metaalkunstenaar Juul Baltussen ontwierp de poort in opdracht van de initiatiefnemer. Hij verwerkte er op allerlei manieren symboliek in die te maken heeft met verdraagzaamheid. Als je goed kijkt zie je bijvoorbeeld dat de hartvorm bestaat uit twee oorschelpen: om goed met elkaar om te gaan moet je kunnen luisteren naar je hart en naar elkaar. De klink van het kunstwerk heeft de vorm van een uitgestoken hand. Als je die hand pakt, kun je hem openen en er doorheen gaan. Zo stemt de poort op een poëtische manier tot nadenken over het begrip tolerantie.

Celesta Lente

Foto's: Celesta Lente

Nieuw wijkplan voor Amersfoort Zuid

Alles draait om verbondenheid

Op 1 januari 2020 wordt het nieuwe wijkplan voor Amersfoort Zuid van kracht: 'Samen werken aan een sterk Amersfoort Zuid'. Activiteiten en projecten die in dit plan passen, willen we stimuleren. Wat staat erin?

1. Burencontact

We willen zorgen dat buurtgenoten elkaar beter kennen. Dat je elkaar zo'n beetje kent en groet op straat. We willen dat bewoners betrokken worden bij alles wat in de wijk mogelijk is. We willen regelmatig terugkerende activiteiten daarom ondersteunen. Mooie voorbeelden zijn de activiteiten in Wijkhuis de Driehoek en de maandelijkse buurtmaaltijden in De Vriendenkring. Dan heb je kans mensen te ontmoeten met dezelfde interesses. Sommige plekken in de wijk kunnen, door ze wat beter in te richten, dienen als een magneet voor onderling contact.

2. Praktische ondersteuning

Wie dat nodig heeft, moet praktische ondersteuning kunnen krijgen. Het gaat erom je het thuis of in de buurt goed kunt redden. Je kunt bijvoorbeeld hulp krijgen via de Burenhulpcentrale Buurtpunt Zuid, het Bakfietsproject van Wijkhuis de Driehoek en het Repaircafé. Er zijn mensen beschikbaar voor kleine reparaties en praktische klussen in en rond het huis of om te helpen bij een lastige brief. Veel buurtbewoners hebben een auto. Anderen hebben juist vervoer nodig. Wat kun je beter doen dan deze mensen met elkaar in verbinding stellen?

3. Participatie voor kwetsbare wijkbewoners

Sommige mensen zitten in een situatie dat ze niet zo makkelijk overal op afstappen. Soms tijdelijk, bijvoorbeeld als ze moet bijkomen van een ziekenhuisopname of doordat ze het niet gewend zijn om zomaar ergens aan deel te nemen. Zij gaan niet zo makkelijk de deur uit. Of misschien snappen ze de Nederlandse taal en cultuur niet goed. We willen graag dat iedereen bij de samenleving wordt betrokken en meedoet.

4. Opgroeien

Het is heel belangrijk dat kinderen en jongeren prettig en veilig kunnen opgroeien in Amersfoort Zuid. Daar is speciaal aandacht voor nodig. Dat er voldoende plekken zijn om te spelen en plekken waar kinderen hun talenten (verder) kunnen ontwikkelen. Buitenkast de Ganskuil en de weekendschool Petje Af zijn mooie voorbeelden. Net als zomeractiviteiten voor jongeren zoals '3x3 basketbal'. Het is ook belangrijk dat vaders en moeders hulp en advies kunnen krijgen. Zoals in het Mama Café waar je andere ouders kunt ontmoeten en ervaringen kunt delen.

5. Een sterk netwerk in de wijk

Als je elkaar beter kent, kun je ook beter gebruik maken van wat iedereen te bieden heeft. Bewoners, professionals en instellingen. Als iemand ziek is of in de problemen zit, merk je dat snel genoeg. Je weet dan ook snel waar je kunt zijn om hulp te bieden. Bijvoorbeeld via Amersfoort Zuid Gezond, waar inwoners en professionals samen werken aan gezonde initiatieven.

6. Informatie voor iedereen

Er is in Amersfoort Zuid al heel veel georganiseerd. Het is belangrijk dat iedereen daarvan weet. Er zijn allerlei informatiepunten waar flyers liggen, zoals in Wijkhuis de Driehoek en er is een wijkwebsite (www.amersfoortzuid.info). Op de informatiemarkt van het jaarlijkse Wijkfeest in het Juliana van Stolbergpark vind je van alles. Ook in deze wijkkrant kun je lezen wat er in de wijk speelt en leeft. Maar misschien zijn er nog meer kanalen mogelijk om informatie te verspreiden.

Wijkwerkgroep Amersfoort Zuid

Met de wijkwerkgroep Amersfoort Zuid werken we aan de bovenstaande zes punten. We ondersteunen mensen met initiatieven en ideeën in die richting en we helpen door mee te denken over plannen en projecten. We brengen initiatiefnemers in contact met andere projecten en initiatieven. Ook kunnen we advies geven over de opzet van een project zodat het nog beter aansluit bij waar mensen echt behoefte aan hebben.

Subsidie

Wie een initiatief heeft dat bij het wijkplan past, kan subsidie krijgen. Zowel particulieren als verenigingen en stichtingen. Voor Amersfoort Zuid is een jaarbudget van zo'n 150.000 euro beschikbaar. Als je subsidie wilt aanvragen, kun je contact op te nemen met buurtnetwerker Hetty Buist. Telefoon (06) 10 93 24 23, of via de mail: hetty.buist@indebuurt033.nl. Zij kan je verder helpen. Vier keer per jaar vergadert de wijkwerkgroep over de ingediende aanvragen.

Wil je meedoen met de wijkwerkgroep?

De wijkwerkgroep bestaat voor de helft uit beroepskrachten en voor de helft uit vrijwilligers die in Amersfoort Zuid wonen. Samen zetten we ons in om de sociale kracht te vergroten. Als je mee wilt doen, kan dat. Je kunt dan meedenken over projectplannen en nieuwe initiatieven verder op weg helpen.

Wil je kennismaken met de Wijkwerkgroep Zuid en/of wil je met ons meedoen? Dat kan. Stuur dan een mailtje naar buurtbestuurzuid@gmail.com.

We bespreken graag wat jij zou kunnen doen. Je verdient er niks mee, maar je krijgt er toch veel voor terug.

De inhoud van deze blauwe bijlage valt niet onder de verantwoordelijkheid van de redactie van de wijkkrant.

Vragen of opmerkingen kunt u mailen naar buurtbestuurzuid@gmail.com.

Gezondheid en gezelligheid bij Lopen op Maandag

Iedere maandagochtend om half negen is er Lopen op Maandag! Onder de noemer 'Vitaal 100 worden' maakt een wandelgroep met zo'n twintig enthousiaste 50-plussers een frisse tocht door de bossen bij Den Treek.

Het is een initiatief van Hilda Mossink (leefstijlcoach bij Eet Echt Eten) en Marcelle van der Veen (arboverpleegkundige en trainer bij atletiekvereniging Altis). Een wekelijkse frisse tocht. Je hoofd lekker doorwaaien zodat je de week ontspannen begint. Het initiatief is in twee jaar uitgegroeid tot een groep met zo'n twintig wandelaars die met regelmaat meedoen. Hilda: "We lopen iedere week. Weer of geen weer. Alleen bij onweer blazen we het af en in augustus is er een zomerstop."

Het werkt preventief

Het gaat om de combinatie beweging, ontspanning, gezelligheid en gezonde voeding. Word je daar 100 mee? Hilda: "Dat kan ik natuurlijk niet garanderen, maar ik geloof zeker dat het helpt bij gezond ouder worden. Een wandeling, de gezamenlijkheid, de sociale binding, oog voor de omgeving. Het werkt preventief." De wandeling start met een warming-up en halverwege zijn er een paar oefeningen: balansoefeningen en eenvoudig rek- en strekwerk. Marcelle: "Ik kijk wat het beste past bij de mensen die er zijn. Iedereen kan op zijn of haar eigen niveau meedoen."

Na ongeveer een uur en een kwartier is de groep weer bij het beginpunt terug.

Inspiratielunch

Naast de wekelijkse wandeling is er ieder kwartaal een langere Klompenpadwandeling én een inspiratielunch met een gezondheidsthema. Per mail krijgen de deelnemers bovendien elke twee weken een inspiratieblog met recepten voor gezonde voeding, beweegtips en ontspanningsoefeningen. Marcelle: "Gezondheid is een kwestie van een totaalaanpak: balans tussen voeding, beweging en ontspanning."

Belangstelling?

De belangstelling voor 'Lopen op Maandag' neemt toe. Via-via melden zich mensen aan of worden doorverwezen door fysiotherapeuten, huisartsen en de gezondheidscentra in Amersfoort Zuid. Deelname kost 10 euro per maand. Belangstelling? Kijk op www.eet-echt-eten.nl, mail naar info@eet-echt-eten.nl of bel (06) 44 28 69 34.

'Lopen op Maandag' is mede mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit de regeling Projecten#indebuurt.

Open Studio in Wijkhuis de Driehoek

De Open Studio is een inspirerende, creatieve plek in Wijkhuis de Driehoek. Je vindt er allerlei creatieve activiteiten, cursussen en workshops voor jong en oud.

Op dinsdag- en donderdagmiddag (van 13.00 tot 16.00 uur) kun je binnenlopen om samen creatief bezig te zijn. Mensen met een kleine beurs krijgen de mogelijkheid om aan allerlei creatieve technieken te snuffelen. Denk aan speksteen snijden, houtbranden, creatief schrijven. Of je gaat lekker je eigen gang. Op woensdagochtend (van 10.00 tot 13.00 uur) kun je leren naaien of aan de slag gaan met een eigen creatie. Ons kleine maar enthousiaste team van vrijwilligers helpt je op weg.

De Open Studio is een initiatief van Wijkhuis de Driehoek en is mede mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit de regeling Projecten#indebuurt.

Podcast Hoofdzaken Uitgelegd

Wist je dat één op de vijf mensen direct of indirect te maken krijgt met psychische problematiek? In de podcast 'Hoofdzaken Uitgelegd' wordt hierover gesproken.

In de podcasts gaan we in gesprek met hulpverleners en ervaringsdeskundigen. Wat zijn die psychische klachten en hoe kun je ervan herstellen? Er zijn inmiddels vier podcasts gemaakt. Je vindt ze op de website van wijkhuis de Driehoek: www.wijkhuisdedriehoek.nl kies: 'projecten'.

Hoofdzaken Uitgelegd is een initiatief van Wijkhuis de Driehoek en is mede mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit de regeling Projecten#indebuurt.

Team Wijkwerkgroep-Zuid

Artwork: Marty Gryphon

Gehurkte vrouw

Kunst in Zuid

Gehurkte vrouw

Gehurkte vrouw is een bronzen beeld uit 1960 van kunstenaar Nic Jonk (1928-1994.) Het werk staat naast het grote speelveld halverwege de Curaçaolaan. De gemeente Amersfoort heeft in 1960-1961 diverse beeldhouwwerken in Berg Zuid neergezet, rond de nieuw gebouwde flats aan de Kapelweg en Curaçaolaan. Allemaal figuratieve beelden van mensfiguren in brons.

Nic Jonk maakte ook grafiek, schilderijen en glaswerken, maar is vooral bekend door zijn bronzen beelden. Ze zijn opgebouwd uit plastische ronde vormen. Onderwerpen waren vaak vrouwenfiguren of thema's uit bijbel en mythologie. Zelf zei Jonk over zijn beeldhouwwerk: "Ik maak mijn beelden voor iedereen. Iedereen mag mijn beelden beleven. Omdat ze ook iets van mij zeggen. Als mijn beelden overkomen, voelen mensen een bezieling die ik er in heb gelegd. Als ze dat voelen hoop ik dat ze blij worden." De Curaçaolaan wordt verder opgeluisterd door Man met vrouw van Gooitzen de Jong. En Moedervreugde van Ruth Brouwer siert het grasveld tussen de eerste flats aan de Kapelweg. Tegenover de Dahliatuin stond nog een werk van Ellen Beenthuis-Roos, dat de sprookjesfiguur Nils Holgersson op de gans uitbeelde. Maar dat is in 2007 uit voorzorg weggehaald naar aanleiding van diefstal van andere bronzen beelden. Alleen de sokkel is overgebleven.

 Celesta Lente

De wijkkrant en de website zijn uitgaven van en voor bewoners van het Bosgebied, Vermeer-, Leuser- en Bergkwartier. De wijkkrant wordt mogelijk gemaakt door het buurtbudget en subsidie van de gemeente Amersfoort, Indebuurt033.

De redactie behoudt zich het recht voor kopij te bewerken en/of in te korten of niet te plaatsen. De stichting is niet aansprakelijk voor de inhoud van de geplaatste informatie of gevolgen door eventuele fouten daarin.

Heeft u iets te melden dat leuk of interessant is voor de wijkkrant, neem dan contact op via: redactie@amersfoortzuid.nl.

Redactie Bert Vos (hoofdredactie), Celesta Lente, Huub Stokman, Laura Vogelpoel, Renske Pruijt, Jeroen Bruinenberg en Renske van Berkel

Opmaak Ivar van Loen (www.ivarontwerpt.nl)

Druk Stichting Meo

Oplage 11.000

Bewonersinitiatieven Amersfoort Zuid

Kvk nr. 54872715

IBAN NL13 RABO 0137 4271 90

Facebook [Bewonersinitiatieven-Amersfoort-Zuid](https://www.facebook.com/Bewonersinitiatieven-Amersfoort-Zuid)

Twitter twitter.com/amersfoortzuid

www.amersfoortzuid.nl

www.amersfoortzuid.info